

พระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติ

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชนิพนธ์ใน

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

(ตอนที่ ๔)

“ร่มโพธิ์ของลูก”

๒๓ สิงหาคม ๒๕๐๖พวกเราลูกๆ ของ ท่านพ่อ ได้พบกับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุด เมื่อ ท่านพ่อ

ผู้เปรียบเสมือนร่มโพธิ์ที่ให้ความร่มรื่นแก่เราตลอดมาได้จากพวกเราไป ไม่มีความโศกเศร้าอาลัยใดๆ ที่พวกเราเคยได้รับจะยิ่งใหญ่เท่ากับความสูญเสีย ท่านพ่อของเราไปในครั้งนี้

ท่านพ่อ เป็นพ่อที่ให้ความรักแก่ลูกๆทุกคน ไม่ว่าชายหรือหญิงอย่างทัดเทียมกัน ทรงปกครองลูกแบบนักประชาธิปไตยโดยแท้

ไม่เคยก้าวล่วงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของลูกๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการเลือกงาน หรือการสมรส นอกจากจะประทานความเห็นชี้แนะทางดำเนินชีวิต

เมื่อพวกเราไปทูลขอความเห็นว่าการใดควร การใดไม่ควร

ท่านพ่อ ทรงเป็นนักปกครองแบบประชาธิปไตยไม่เฉพาะแก่ลูกๆ หากแต่ทรงปกครองข้าราชการใต้บังคับบัญชา ตลอดจนประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ในฐานะที่ทรงเป็นนายอำเภอ เป็นปลัดจังหวัด แลหละแม้ขณะที่ยังทรงเป็นผู้จัดการบริษัท ก็ทรงถือปฏิบัติในแนวเดียวกับที่ได้ทรงใช้กับลูกๆ

ถือเสมือนข้าราชการหรือพนักงานในบังคับบัญชา ตลอดจนประชาชนทั้งหลายที่อยู่ในความปกครองเป็นญาติสนิท แลหละนี่เองที่ทำให้ ท่านพ่อ

เป็นที่รักใคร่นับถือของคนทั่วไปที่ได้มีส่วนเข้ามาใกล้ชิดติดต่อกัน จนถึงขนาดที่เรียกองค์ท่านว่า “ท่านพ่อ” เหมือนกับที่พวกเราลูกๆ ได้เรียกกันจนติดปากตลอดมา

ในยามว่าง ท่านพ่อยังโปรดการดำริหาทางช่วยเหลือราชการด้วยวิธีต่างๆ เช่นได้เคยรวบรวมลูกๆชายหญิงร่วมกับครู นักเรียน

ข้าราชการทั้งทหารและพลเรือนในจังหวัดอุดรธานี ผูกหัตถ์และเปิดการแสดงเพื่อเก็บเงินช่วยราชการทหารซื้ออาวุธปืนกลหนัก ให้แก่จังหวัดทหารบกอุดรธานี

เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองอุดรธานี จนได้รับหนังสือชมเชยจากกระทรวงเจ้าสังกัดมาแล้ว

ท่านพ่อทรงเอาพระทัยใส่ต่อความเป็นอยู่ของลูกๆอย่างสม่ำเสมอ คอยตักเตือนสั่งสอนให้พวกเราทุกคนประพฤติตนในทางที่ดีงาม และยินดีด้วยเมื่อลูกๆได้ประสบ

ลาภ ยศ สรรเสริญ ซึ่งนับว่าเป็นกุศลผลบุญของลูกๆที่ได้มาเกิดเป็นลูกของท่านพ่อ เมื่อเราสูญเสียท่านพ่อ เราก็อารู้สึกเสมือนว่า เราสิ้นแล้วซึ่งร่มโพธิ์

สิ่งเดียวซึ่งยังคงจะฝังอยู่ในใจของลูกๆทุกคนก็คือความรักและระลึกในพระกรุณาคุณของท่านพ่อ

ด้วยกุศลบุญราศี ที่พวกเราลูกๆ ได้ประกอบการบำเพ็ญกุศลในครั้งนี้ และจะได้ประกอบต่อไปในภายหน้า

ลูกทุกคนขอถวายเป็นผลานิสงส์ลดบันดาลให้ท่านพ่อได้ทรงรับความสุขสงบยิ่งล้ำในสัมปรายภพนั้นเทอญ

“ลูกทุกคนของพ่อ”

คำนำ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทรงแจ้งมายังกรมศิลปากรว่า มีพระประสงค์จะจัดพิมพ์หนังสือประทานแจกในงานพระราชทานเพลิงศพ

หม่อมเจ้าชนม์เจริญ ชมพูนุท ผู้เป็นพระญาติผู้ใหญ่ใกล้ชิด และทรงพอพระทัยเลือกหนังสือเรื่อง “พระธรรมเทศนา

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว” ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานนี้

กำหนดงานวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ณ.เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

หนังสือพระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนี้ ได้เคยพิมพ์มาแล้วครั้งหนึ่งในงานพระเมรุสมเด็จพระสังฆราชเจ้า

กรมหลวงชินวราลงกรณ เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๑ การพิมพ์ครั้งนี้จึงนับเป็นครั้งที่ ๒

กรมศิลปากรขอถวายอนุโมทนาในพระกุศลราศี ซึ่งพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ได้ทรงบำเพ็ญอุทิศแด่ หม่อมเจ้าชนม์เจริญ ชมพูนุท

และโปรดให้พิมพ์หนังสือนี้แจกจ่ายเป็นวิทยาทาน ขอพระกุศลทั้งปวงจงสัมฤทธิ์ผลลดบันดาลให้ หม่อมเจ้า ชนม์เจริญ ชมพูนุท ซึ่งสิ้นชีพิตักษัยไปแล้วนั้น

ทรงประสบอริยคุณมณูผลในสัมปรายภพจงทุกประการ เทอญ

กรมศิลปากร

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๖

คัดลอกโดย ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท